

Sjoerd de Boer
Trans 13
3512 JJ Utrecht

Utrecht, 23 januari 2020

Betreft: Reactie voorstel Archiefwet

Geachte Archiefwet Architecten,

Als in 1995 de oude archiefwet in werking treedt, leven we digitaal gezien nog in de middeleeuwen. Internet zit nog in zijn beginjaren, OCR technologie kan nog geen E van een O onderscheiden en de hele zakelijke wereld stuurt nog faxen en gebruikt ISDN technologie en zelfs nog Datanet-1.

Na het voorstel doorgelezen te hebben, heb ik de volgende opmerkingen.

- Artikel 2 gaat over wie de baas is van de documenten. Artikel 2.7 lid 1 zegt het goed. De minister is verantwoordelijk. Alle andere verantwoordelijkheden zouden moeten vervallen zodra een document is overgedragen aan het archief. Het enige dat de makers van de stukken kunnen meegeven is een eventuele beperking op opvraagbaarheid en een einddatum van bewaren. Die beperking kan een voorwaarde of een einddatum zijn. Zodra aan deze voorwaarde is voldaan of de einddatum is behaald, dient een stuk, zonder tussenkomst van de originele verantwoordelijke, vrijgegeven te worden. Een willekeur aan verantwoordelijken en regels zorgt alleen maar voor verwarring en onduidelijkheid bij de medewerkers van het archief wat op weer zorgt voor frustratie bij de burgers als ze tegen onbegrijpelijk en vaak politiek gemotiveerde muren oplopen.

Artikel 3 gaat over beheer en mist imho een belangrijk stuk over digitalisatie. Het zou een goed idee zijn om elke binnengekomen stuk standaard te digitaliseren (wat het vaak toch is) en onveranderbaar en controleerbaar (denk bijvoorbeeld aan een crc) opgeslagen. De originele stukken (voor zover niet digitaal is op zich geen probleem, mits ze maar per document op te vragen zijn en er een goeie zoekindex. l) kunnen dan op een aparte en veilige locatie worden opgeslagen.

Artikel 4.2 lid 4 gaat over vernietiging in opdracht van de Minister-President. De enige die de opdracht tot vernietiging mag geven zou een ander onderdeel van de regering moeten zijn. Dus als de bestuurlijke een document maakt, mag de bestuurlijke macht later niet besluiten het document te willen vernietigen. Dit zou altijd via de rechter moeten lopen. Ik pleit hier dan ook voor een scheiding van machten. is op zich geen probleem, mits ze maar per document op te vragen zijn en er een goeie zoekindex.

Artikel 4.3 en 4.4 gaan over de overbrengingstermijn. Dat deze van 20 jaar naar 10 jaar gaat kan problematisch zijn voor onderzoekers. Ik begrijp de wens, maar zie daarom beren op de weg in de praktijk. Dit is natuurlijk op te lossen door digitalisatie. Als de documenten in het archief onmiddellijk digitaal beschikbaar komen en er een goeie index cq zoek mogelijkheid is, dan is een termijn van 10 jaar prima.

Hoofdstuk 6 over openbaarheid mist alle referenties naar de mogelijkheid van digitaal opvragen. Niet iedereen woont in de buurt van het archief. Een mogelijkheid tot digitaal zoeken en opvragen zou dan ook een absolute vereiste moeten zijn. Artikel 6.6 is overbodig als documenten bij binnenkomst in het archief voorzien worden van een eventuele openbaarheidsbeperking. Het besluiten tot het opheffen daarvan zou dan verworden tot een puur administratieve handeling, het liefst geautomatiseerd.

Hoofdstuk 7 over toegang is ingericht op fysieke toegang en mist elke mogelijkheid tot digitaal opvragen. Ik verwijs naar mijn commentaar van hoofdstuk 6.

Artikel 7.4 zou helemaal kunnen worden geschrapt als archiefstukken digitaal beschikbaar gemaakt zouden kunnen worden. Dit haalt ook het probleem weg dat een archiefstuk er niet is omdat iemand het in uitlening heeft.

Hoogachtend,

Sjoerd de Boer